

De Erfarne: Jørgen fra Vinderup (afsnit 6 af 6)

Om podcasten

Link til [podcasten De Erfarne](#)

I første sæson af "De Erfarne" (afsnit 1 til 6) fortæller seks vidt forskellige mennesker om deres tanker, drømme og håb for de sidste år af deres arbejdsliv og overgangen til pensionisttilværelsen. Lyt med og bliv klogere på seniorordninger, arbejdsglæde, trivsel, pension, senkarriere og seniorarbejdsliv.

"Kollegaer betyder utroligt meget. Selv når man kommer op i alderen".

I dette afsnit af De Erfarne skal du møde Jørgen, som er pladsmand på en fabrik i Vestjylland. Han har tidligere arbejdet som ambulancefører, men med alderen blev de ufleksible arbejdstider for meget for ham – nu er frihed nemlig det vigtigste. Frihed, og så gode kollegaer og en ledelse, der forstår sine medarbejdere. Selvom man har nogle faste principper, kan det nemlig være godt med en ledelse, der husker at spørge deres medarbejdere om, hvad de faktisk har lyst til – især når det kommer til seniorordninger. For selvom man er gået på pension, kan man jo godt blive ved med at arbejde, og Jørgen har mange idéer.

"De Erfarne" er produceret i forbindelse med projektet Seniorpraksis ved Center for Humanistisk Sundhedsforskning af Marie Gorm Larsen med hjælp fra Louise Folker, Line Steen Bygballe og Aske Juul Lassen. Podcasten er støttet af Velliv Foreningen. Hvis du har ris, ros eller kommentarer til podcasten, så kontakt endelig Marie Gorm Larsen, tlf. 24 89 70 07 eller på mail mgl@hum.ku.dk

Læs mere om forskningsprojektet på [projekthjemmesiden](#).

Indholdet af podcasten

Jørgen: Men penge er jo stadigvæk ikke alt. Det betyder også - hvis man har lyst til at komme ud og lige få lidt impulser fra kollegaer - det betyder utrolig meget. Selv når man bliver - kommer op i alderen.

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Jørgen: Vi går en tur rundt i fabrikken.

[Kollega 1]: Det er bare i orden, god fornøjelse.

[Kollega 2]: God fornøjelse. Hov Jørgen, husk hun skal tage en vest på.

Jørgen: Orv, det er rigtigt. Tak. Marie, vil du - du bestemmer selv, men vil du ikke gerne lige se, hvordan det..?

Marie: Jo jo, det vil jeg gerne.

Jørgen: Ja. Så har vi vores smedefdeling herude. Det er her, hvor vi svejser alle vores rammer...

Marie (voice-over): Du lytter til De Erfarne - en podcastserie i seks afsnit, hvor seks vidt forskellige mennesker fortæller om den sidste del af deres arbejdsliv. I det her afsnit af De Erfarne skal du møde Jørgen. Jeg er taget til den lille by Vinderup i Vestjylland, og her finder jeg Jørgen på den truck, som han bruger hver dag, når han løser sine opgaver på fabrikken. Jørgen fortæller mig om, hvordan frihed er blevet mere og mere vigtigt for ham med alderen, og om hvordan man nogle gange må tænke sig ekstra godt om, når arbejdsliv og frihed skal gå op i en højere enhed.

Jørgen: Jeg hedder Jørgen Dalsgaard og har været her i Priess i 13-14 år, bor max fem minutter på cykel herfra, og jeg er 64 år og bliver 65 her i april, så... Der har jeg nok planer om, at der vil jeg til at have hold på det, fordi man skal også huske på at nyde sit otium, så det ikke bliver arbejde det hele. Så. Ellers skal jeg i hvert fald til at gå noget ned i tid - en af delene (griner). Jamen, jeg møder her klokken 6.30 hver morgen. Jeg er der lige ti minutter før, så vi lige får en snak om tingene der. Og så går arbejdet jo i gang, og det er fra 6.30 til 15.05. Og så har man en god lang eftermiddag til at køre hjem og hygge sig der. Og min plads den er, at jeg er pladsmand her, pedel, vicevært - jeg har mange forskellige navne. Og har ansvar for de forskellige ting, at de kommer på de rette pladser ude på lageret og sådan nogle ting der. Alt forefaldende arbejde, og så servicerer jeg inde i virksomheden, hvis de mangler noget fra de forskellige haller der, og finder det og kører ind med det. Det sidste halvandet år der har vi været i en meget stor omvæltning, i det at vores smedevirksomhed er lukket ned. Det var jo udelukkende en smedevirksomhed, det Alfred Priess

startede med i sin tid. Men som- Tider har jo ændret sig også, og der er blevet hård konkurrence inden for stål simpelthen generelt. Og vores lysmaster, som var her for ti år siden, ikke også, som vi lavede mange, mange tusinder af, ikke også, bare på en måned, der blev vi presset af Europol, som er rør, der kommer fra Polen af, det var jo en hel del billigere. Men det var også derefter. Men så valgte man så - da vores husafdeling, den så ekspanderede ret kraftigt, og vi ikke havde pladsen, så blev det så valgt i bestyrelsen, at smedeværkstedet skulle lukke. Og så er det udelukkende huse, vi laver. Alle slags huse. Transformerhuse, det er dem, vi er kendt for. Men vi laver også huse til fjernvarme i dag og pumpestationer og teknikhuse, uanset hvad det er.

(Baggrundsstøj fra fabriksal)

Jørgen: Den er i stykker i øjeblikket, maskinen der. Der blev simpelthen hængt sådan en køjle op - du kan se, den hænger der.

Marie: Ja

Jørgen: Kører igennem maskinen herind ligeså stille, og så trykker du på nogle knapper derover, og så kommer de ud i den længde, du ønsker. Og den kører automatisk, når altså den kører.

Marie: Kommer de så videre til en bukkemaskine, eller hvad sker der efter, de ligesom er blevet - ?

Jørgen: Så sætter man en palle der. Så kører de automatisk og bliver lagt på pallen der. Så tager man pallen og, afhængigt af hvor det skal være...

Jørgen: Jamen, jeg er så gammel, at dengang jeg startede i skole, der gik vi kun i skole hver anden dag. Der havde vi så også lørdag med. Det var de første tre år, jeg gik i sådan en lille lokalskole, og så kom jeg ind til kommuneskolen indtil syvende klasse, og så var jeg på ungdomsskole, og derefter var det meningen, at jeg ville være landmand. Og der var jeg kun halvandet år, på grund af at det med fodbold og sport, det kunne ikke rigtigt passe med at være landbrugskarler der, fordi der havde man kun fri hver anden weekend, lørdag kl. 12. Og så vi jeg inde i autobranschen i fire år, og så har jeg været i entreprenørbranchen fra '74 til '83, og så startede jeg så ved Falck i Holstebro og har været der i knap 24 år. Så flyttede jeg tilbage igen til entreprenørbranchen et års tid, inden jeg så kom herom til Priess, og så har jeg været her siden.

Jørgen: Jamen årsagen til, at jeg holdt ved Falck, det havde ikke noget med arbejdet at gøre på nogen måde, jeg var virkelig glad for at være der, og har altid været det. Det hagen var ved det, det var de forskellige arbejdstider, man havde. De sidste ca. 15-16 år, det kørte jeg to dagvagter og en nattevagt. Det vil sige, at jeg begyndte at arbejde mandag og tirsdag som dagvagt, onsdag var nattevagt, så havde jeg fri torsdag, fredag og lørdag, og så brød den ind i weekenden, så det var søndag, mandag, tirsdag og onsdag nat, så det tog jo nogle måneder, inden man havde en hel

weekend fri igen. Og det var så i forbindelse med, at vi fik børnebørn, og der bestemte jeg, at jeg ville prøve på at nyde dem, mens man kan. Og det har jeg heller aldrig fortrudt. Men jeg savnede mit arbejde, i hvert fald det første årstid. Nok især mine fridage, det var altså – man kunne gøre alting, handle ind mens de andre var på arbejde og få alting lavet derhjemme, sådan så det var klart når konen kom hjem, ikke også? Årsagen til at jeg kom om til Priess, det var jo – vi kom jo i krisen der, ikke også, og der, ham entreprenøren, jeg var hos, der lukkede han jo stort set ned. Og så var der en værktøjer heromme, som havde hørt, at jeg gik arbejdsløs, og han ringede så den første uge i januar, og spurgte om jeg gik derhjemme og var arbejdsløs. Og så sagde jeg til ham, at det var jeg sådan set. Og så sagde han, om jeg havde lyst til at komme herom og arbejde. Så var jeg omme til en samtale heromme, og så startede jeg mandagen efter. Så har jeg været her siden!

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Jørgen: De der tre, det er nogen, som vi har bukket i hånden, som robotten ikke kan klare alt for godt.

Marie: Nå, det kommer simpelthen an på, hvad den er god til?

Jørgen: Ja. Og den der nede, det er vores dut-dut-maskine! Der tager man sådan nogle plader og læger i, og så stanser den dem ud...

Jørgen: Jeg holder til næste år! Det ligger helt fast! Om jeg holder helt, det vil jeg ikke lige stå fast på, men konen kan gå på efterløn til næste år. September, oktober, det kan jeg ikke lige huske, deromkring i hvert fald. Der vil jeg også gerne til at have hold på det så. Til foråret – eller til næste år der, der tager vi en måned – vi tager en tur op til Nordkap og skal udforske det deroppe. Det er sådan en ting, jeg har lagt fast. Så – men det er ikke noget, jeg har meldt ud om endnu, det... Det skal det siges, det har jeg ikke. Men det er min plan. Måske lidt før, for at prøve at se, hvordan det er at gå derhjemme alene! (griner) Nej, det er bare noget, jeg siger for sjov! Men altså, det bliver til næste år, det gør det, der er slet ingen tvivl om det. Det har jeg gjort op med mig selv.

Marie: Men du har ikke sagt det til nogen endnu?

Jørgen: Nej. Men der er heller ingen, der har spurgt mig, så det! (griner) Jeg kan ikke sige noget, der ikke passer, vel? (griner). Så det...

Marie: Og hvad er dine overvejelser om det der med at fortsætte? Altså at have en eller anden tilknytning til arbejdet stadigvæk... Du ved ikke, om du vil stoppe helt, eller - ?

Jørgen: Ej, men det kommer an på, om de er interesserede i, om jeg skal hjælpe dem nogle dage, ikke også? Vores lokale entreprenør her i byen, som har lavet noget arbejde for os heromme, når

vi ikke kan nå det, han har spurgt om nogle gange, om jeg ikke snart skal til at på efterløn, fordi han mangler af og til en til at køre med en maskine eller hvad han nu har. Og han ved godt, at han får mig ikke til at gå med en skovl! Men han mangler tit en maskinfører, sådan lige nogle dage eller en uge og sådan nogle forskellige ting. Og det kunne jeg godt tænke mig! At tage sådan nogle småjobs en gang imellem, for stadigvæk at komme ud, ikke også, hvor man ikke er bundet. Min kone har været buschauffør i 11 eller 12 år, og det var rutebus, hun kørte, og der kørte også sommetider lidt turist, og der var jeg som regel med der, og efterfølgende har jeg kørt lidt turistbus også, og jeg har stadigvæk kørekortet fuldt og beviset udfyldt, ikke også, så er der nu en, der mangler en til at køre bus en gang imellem, så kunne jeg godt tænke mig at køre sådan en tur engang imellem. Og det ved jeg i hvert fald, at vores lokale busfirma her, at de mangler i hvert fald en til at køre en tur engang imellem, sådan en dagstur. Og det kunne være hyggeligt, hvis man kunne gøre det i sin fritid, ikke også, så man havde noget at bestille. Så man kunne have sådan nogle småjobs. Det er sådan noget, jeg godt kunne tænke mig. På mine ældre dage! (griner) Ja! For når jeg nu gået hjemme en uges tid, ikke også, og har fået alting fra hånden, og jeg ikke lige har det store at give mig til, og han så siger, at nu mangler han en i en uge eller måske 14 dage til at lave noget gravearbejde, jamen så kan jeg nok ikke sige nej, det er jeg nødt til at indrømme, ikke også! Det ved jeg, det kan jeg ikke, så siger jeg ja tak til det og hjælper ham den dag. Men det skal ikke være flere måneder, det vil jeg ikke ind på! Det skal bare være sådan en gang imellem, ikke også, til sådan nogle ting der, hvis han mangler nogen til at køre ud og lave nogle job, der, så... Men det skal ikke være noget, jeg er bundet til i længere tid, det skal være løsarbejde, som man kalder det, en gang imellem, ikke også? Det skal ikke være noget, man er bundet af i længere tid, det vil jeg ikke!

Marie: Hvorfor?

Jørgen: Ej, men det er fordi – ej, jeg vil have sådan, at hvis nu der lige pludselig kom en eller anden ting, som vi kunne tænke os at komme til, så vil jeg kunne sige, at – altså hvis jeg binder mig en uge, så er det fint, men binder jeg mig nu i en måned, så kommer der noget om tre uger, jeg gerne vil til, og så kan man ikke tillade sig at sige, at jeg kommer ikke der, for der skal jeg til det der, ikke også? Har man lovet noget, så står man ved det. Det er den holdning, jeg altid har haft. Og derfor vil jeg ikke bindes sådan i længere tid.

Marie: Hvad nu hvis Priess – hvis de nu sagde herfra, om du ikke kunne arbejde her bare en enkelt dag om ugen? Kunne det være noget?

Jørgen: Det kunne da godt være. Det kunne da godt være, ikke også?

Marie: Det er fordi jeg tænker sådan – altså om du har tænkt over, når du så skal op og sige: Nu holder jeg!

Jørgen: Ja, ja?

Marie: Om du så selv har tænkt dig at foreslå, jamen jeg vil godt være her en dag om ugen, eller - ?

Jørgen: Nej, det vil jeg ikke foreslå. Nej! Nej, det kan de spørge om, hvis de gider at se mig! (griner)
Nej, det mener jeg, det synes jeg ikke, Marie. Vil de gerne vil se en, så kan de spørge mig, om jeg gerne vil. Nej, der er jeg sgu stædig. Jeg vil sgu ikke stå og tigge om at få timer, det garanterer jeg dig for, det vil jeg bare ikke, det ligger helt fast! Der er jeg sgu rimelig principfast. Nej. Hvis de siger: Hvis vi får brug for hjælp en gang imellem, er du så interesseret i at få nogle timer heromme? Så siger jeg: Ja, det vil jeg gerne, jeg har altid været glad ved at være heromme. Så er det det. Men jeg vil ikke selv spørge, nej. Nej, det vil jeg ikke! Nej, det kan de selv spørge om, synes jeg.

Marie: Hvorfor har du ikke lyst til at foreslå det selv?

Jørgen: Det er bare min holdning. Altså jeg synes, hvis de vil have en til at hjælpe sig, så mener jeg, så kan de jo komme og spørge om det, om de vil have min hjælp. Men det kan da også godt ske, at jeg er for firkantet, altså hvorfor spørger jeg ikke selv om det? Det har du da egentligt fuldstændigt ret i. Den kan jeg sgu ikke svare på! Det er da egentligt for dårligt, når du spørger! (griner) Men den kan jeg så lige gå og tænke over, den du lige spurgte mig om der, så har jeg da noget, jeg skal overveje! Det kan jeg da godt se. Der fangede du mig sådan set! Det indrømmer jeg ærligt! (begge griner)

Marie: Det var da ikke så godt!

Jørgen: Jo, det er sgu sundt!

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Jørgen: Jeg er faktisk i tvivl om, hvad der er på denne her. Nu kan du se, nu lægger den sådan en stor plade på der. Og så er den klar til at blive kørt ind i selve maskinen. Så kommer den til at se ud, som den gør hernede.

Jørgen: De år inde ved Falck, ikke også, der har jeg set mange, der ikke nåede at blive 70. allerede ved 65, der ser man jo desværre mange, der falder væk. Når man sidder og læser avisen hver dag, så synes jeg sgu de kommer noget tæt på mit årstal, hvis jeg skal være helt ærlig! (griner) Så det er jo – men det er jo fordi, at jeg vil også gerne kunne gå og nyde det og gøre, hvad man har lyst til, ikke også? Der ændrer man nok lidt mening, når man kommer lidt op i alderen, fordi jeg har altid sagt, at jeg ville holde den dag, jeg kunne, ikke også? Men det havde jeg også gjort, hvis ikke jeg var så utroligt glad for mit arbejde, ikke også, det hænger meget, meget sammen. Den frihed man

har på sin arbejdsplads, og jeg bare skal sørge for, at tingene de fungerer rundt omkring. Det er simpelthen derfor, at jeg har fortsat. For havde jeg stået med noget knokkelarbejde og ikke havde været glad ved mit arbejde, så var jeg selvfølgelig bare holdt med det samme, ikke også? Men som jeg også sagde til dig sidste gang, jeg havde aldrig troet, jeg skulle få det så godt på mit arbejde – selvom der er travlt – ikke for at prale, men det er her. Men det her frihed under ansvar, det betyder meget på en arbejdsplads for mig. Om man selv kan tilrettelægge sin dag, og man bare skal sørge for at tingene er godt – og min telefon kan ringe 20 gange på en dag, ikke også, men det løser sig. Så det er... Glæden ved arbejdspladsen, det betyder meget, jo ældre man bliver. Sådan er det! Jeg har altid sagt, at den dag, jeg bliver ked af det eller træt af det, så bliver jeg hjemme. Det ligger helt fast, det har jeg en meget, meget klar holdning til. Den er ikke til at rokke med, men så længe de opfører sig ordentligt, og jeg kan opføre mig ordentligt overfor dem, ikke også, så går det fint. Og så har vi det rigtig godt. Så det er sådan set det, jeg er glad ved at komme på arbejde hver dag. Der er maneg ting, der bliver måske lidt sværere at følge med i, ikke også, desto ældre man bliver. Det er ikke fordi – der er ingen af os, der har problemer med det endnu, men altså, man er sgu ikke så hurtigt opfattende længere, som man var, da man var 30-40 år, det er helt sikkert. Det kan jeg i hvert fald mærke, når jeg skal sidde og læse nogle ting, ikke også, så synes jeg, at jeg skal læse det to gange, og før kunne jeg bare læse det en gang, så sad det der, ikke også, så jeg kan godt mærke... Men det har også noget med træning at gøre. Og nu er jeg faktisk begyndt at læse nogle bøger igen, som jeg har gjort før, ikke også, og det kan man mærke. Fordi man får sin hjerne til at træne op til at læse og huske, hvad man har læst. Jeg var jo lidt inde på det før, at man gør hjemme på sin efterløn, og jeg ved godt, at man får ikke meget for at gå ud og arbejde, når man får sin efterløn. Men penge er jo stadigvæk ikke alt. Det betyder jo også noget, hvis man har lyst til at komme ud og få nogle impulser fra kollegaer – det betyder utroligt meget, selvom man kommer op i alderen. Det mener jeg er meget vigtigt, at man kommer ud og er sammen med andre mennesker og får lidt modspil. Og hvad skal jeg sige, impulser – hvordan er det, det fungerer ude i verden i dag. Derfor vil jeg gerne have sådan nogle timer, som jeg nævnte før, ved den lokale entreprenør, hvor jeg lige kan tage en cykel om, ikke også? Det sociale, det betyder utroligt meget på en arbejdsplads. Trivsel, det er det samme som det sociale. Hvis det ikke er der, det præger en person. Man går og bliver bitter og lidt tvær. Jamen det sociale – hvis du har det godt socialt på arbejdet, ikke også, så har man det jo godt. Men har du det dårligt socialt, hvis der er noget, der går dig på, så har du det ikke godt på arbejdet, Marie, det vil jeg våge at påstå, ikke også? Hvis du ikke trives med dit job, så har man det ikke godt. Og så skal man bare have hold på det, for det dræner en fuldstændigt. Og det ældre du bliver, jo længere og længere ryger du jo ud på bagsmækken, som jeg siger, ikke også, sådan er det jo, det er jo ingen hemmelighed. Så... Men det skal man jo ikke tænke på, man skal bare huske at nyde det, mens man kan – det skal man!

(Baggrundsstøj fra fabriksal)

Jørgen: Det har altid været mit motto: Man har det så forbandet godt, hvis man er foran hele tiden. Og du er presset ad helv – undskyld mig, ad helvede til, hvis du er bagud! Det er sådan en

gammel jysk sprog – og det er man bare! Og så kan du tillade dig lige at slappe af en halv time eller en halv dag, og det kan du ikke, hvis du hænger med røven i vandskorpen hele tiden. Det er noget, jeg har lært hjemmefra, ikke også?

Marie: det er godt, det er altså en god lektie at have med!

Jørgen: Ja, det synes jeg!

Marie (voice-over): Du har lyttet til De Erfarne - fortællinger fra sidste del af arbejdslivet. Podcasten er produceret af mig, Marie Gorm Larsen, med hjælp fra Louise Folker, Aske Juul Lassen og Line Steen Bygballe. Podcastserien De Erfarne er en del af forskningsprojektet Seniorpraksis, som hører hjemme hos Center for Humanistisk Sundhedsforskning ved Københavns Universitet. Det her var tredje afsnit af podcastserien med fortællinger fra den sidste del af arbejdslivet. Du kan finde de andre afsnit og få mere viden om projektet på erfarne.ku.dk. Vi har fået støtte af Velliv Foreningen, og Jonas Frausing har lavet den fine musik. Vi vil gerne sige tusind tak til Ole, Jørgen, Inga, Ivan, Henrik, Lars og alle de andre, som har givet deres viden til projektet. Uden jer, ingen fortællinger.